

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۲/۲۸

داکتر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس

دوهم ټوک

(یوولسمه برخه)

حفیظ الله امین

حفیظ الله امین په ۱۹۲۹ز کال کې د کابل ولایت د پغمان په ولسوالۍ کې زېږېدلی دی. پلار ئې حبیب الله نومېده چې د صدراعظم محمدهاشم پر مهال د محبس رئیس وو. امین د غلزیو د خړوتو له قبیلې څخه دی چې کورنۍ ئې د نولسمې پېړۍ په ترڅ کې پغمان ته راغله. امین خپلې ابتدایې او ثانوي زده کړې په پغمان کې بشپړې کړې او د کابل له دارالمعلمین څخه فارغ سو. له فراغت وروسته د کابل پوهنتون د ساینس پوهنځي کې شامل سو او خپل لیسانس ئې په ریاضیاتو او فزیک کې تر لاسه کړ. له فراغت وروسته په کابل کې لومړی د ابن سینا د لیسې ښوونکی او وروسته ددې لیسې مرستیال مدیر سو. په ۱۹۵۷ز کال کې د امریکا متحده ایالاتو ته لاړ او خپله ماسټري ئې د کولمبیا له پوهنتون څخه د ښوونې او روزنې په برخه کې تر لاسه کړه. کله چې افغانستان ته راستون سو د کابل پوهنتون د ښوونې او روزنې په پوهنځي کې د پوهنځی، په علمي رتبې سره د مدرس په توگه مقرر سو. له دې ځایه وروسته د ابن سینا د لیسې د مدیر په توگه مقرر سو او وروسته د کابل د دارالمعلمینو د مدیر په توگه مقرر سو. امین تر لنډې مودې پورې په دې مقام پاتې سو او بیا د معارف په وزارت کې د ښوونکو د روزنې د نوي رامنځته سوي دپیارتمنت د غړي په توگه مقرر سو. په ۱۹۶۲ز کال کې د امریکا متحده ایالاتو ته د دکتورا د ترلاسه کولو لپاره ولېږل سو. په ۱۹۶۳ز کال کې د افغان محصلینو د اتحادیې په کلنی غونډې کې امین د خپل شدید پښتني ناسیونالیزم له کبله د اتحادیې د رئیس په توگه انتخاب سو. ددې مقام په تر لاسه کولو سره د امین سیاسي فعالیتونو د پام وړ ډېروالی وموند او د تحصیل په برخه کې ئې انقطاع رامنځته سوه چې په ۱۹۶۵ز کال کې افغانستان ته راستون سو. امین د یوه کال لپاره د رابعه بلخي په لیسې کې درس ورکړ او د راتلونکو درې کالو لپاره ئې د معارف په وزارت کې د ابتدایې تدریساتو د ریاست د غړي په توگه کار وکړ. ویل کېږي چې امین په همدغه وخت کې مارکسیست سو. امین د ولسي جرگې د دیارلسمې دورې د ټاکنو لپاره له پغمان څخه د کانديد په توگه ودرید او د خلق د ډیموکراتیک گوند د غړي په توگه ئې یوه څوکۍ وگټله. د سلطنت له سقوط وروسته هغه د گوند په ټولو برخو کې په ځانگړې توگه د وسله وال ځواک په منځ کې د کار کولو لپاره فعاله کار پیل کړ چې ددغو ټولو هڅو پایله د ۱۹۷۸ز کال د اپریل د میاشتې په ۲۷ نېټې په پاڅون واوښتله. د ۱۹۷۸ز کال د مې د میاشتې په اتمې نېټې د افغانستان ډیموکراتیک جمهوریت لومړی کابینې چې د نور محمد تره کې له خوا جوړه سوه په کې حفیظ الله امین د صدراعظم مرستیال او د باندنیو چارو د وزیر په توگه وټاکل سو.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

د ۱۹۷۸ز کال د جولای د میاشتي په اتمې نېټې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې سیاسي بیرو امین د مرکزي کمیټې د سکرتریت د منشي په توگه وټاکه. حفیظ الله لومړنی څوک وو چې د ۱۹۷۸ز کال د نوامبر په ۷ نېټې ئې اعلان وکړ چې «زمور انقلاب د ستر لښمن د ۱۹۱۷ز کال د انقلاب دوام دی.» د ۱۹۷۹ز کال د اپریل په میاشت کې صدراعظم او د باندنیو چارو وزیر. د ۱۹۷۹ز کال د سپتمبر د میاشتي په ۱۶ د نور محمد تره کې له خلع ید وروسته ولسمشر. د ۱۹۷۹ز کال د دسمبر د میاشتي په ۲۷ نېټې کله چې د پرچم فرکسیون واک ونيو حفیظ الله امین ووژل سو.

حفیظ الله امین واده کړی او درې زامن او څلور لورگاني لري. مورنۍ ژبه ئې پښتو وه.

حمیدالله امین

د امین الله زوی. په ۱۹۴۱ز کال کې زېږېدلی دی. د حبیبې په لیسې کې ئې زده کړې تر لاسه کړي دي؛ په ۱۹۵۹ز کال کې ئې د کابل پوهنتون د ادبیاتو له پوهنځي څخه ئې لیسانس تر لاسه کړی دی. په ۱۹۶۷ز کال کې ئې د «برتش کنسول»^[۱] د بورسيې تر سیوري لاندې ئې د «انگلستان د ډرهم»^[۲] له پوهنتون څخه په جغرافیه کې ماسټري تر لاسه کړې له ۱۹۶۳ تر ۱۹۷۱ز کال پورې د جغرافیه پوهیالی او پوهنوال. د اقتصادي جغرافیه او د افغانستان د باندنی سوداگرۍ په اړوند د لیکنو مؤلف. له ۱۹۷۵ تر ۱۹۷۶ز کال پورې د نیراسکا د یوتا په پوهنتون کې مېلمه استاد. د ۱۹۷۸ز کال له جنورۍ تر اپریل پورې د کابل پوهنتون رئیس او په پای کې د جغرافیه پوهاند.

محمد انور امین

د کادمیش په درې کې د نورستان د اسلامي جهاد د جبهې مشر

محي الدين امين نوابي : وگورئ : نوابي

قاضي امین

د گلب الدين حکمتيار مرستيال. ويل کېږي چې اوس ئې په حزب اسلامي کې خپل مستقل دريځ نيولی دی.

رسول امین

د محمد امین زوی په ۱۹۳۸ز کال کې د کونړ په وټه پور کې زېږېدلی دی. محمد امین د صافیانو یو خان وو چې کورنۍ ئې په ۱۹۴۷ز کال کې د صافیانو له پاڅون وروسته هرات او مزار شریف ته تبعید سو. په ۱۹۶۰ز کال کې د پېښور اسلامیه کالج کې ومنل سو. له ۱۹۶۲ – ۱۹۶۳ز کال پورې د خیبر اتحاديې د سکرتر جنرال په توگه وټاکل سو. په ۱۹۶۶ز کال کې ئې خپله ماسټري په سیاسي علومو کې د پېښور له پوهنتون څخه تر لاسه کړه. په کابل کې د پښتو ټولني / اکاډیمي غړی. په ۱۹۶۸ز کال کې د کابل په پوهنتون کې د ټولنیزو علومو په پوهنځي کې څېړونکی او استاد. په ۱۹۷۴ز کال کې په دنمارک کې د موسگارډ په انستیتیوت^[۳] کې مېلمه استاد. په ۱۹۷۶ز کال کې د کابل پوهنتون د ټولنیزو علومو د پوهنځي رئیس. په گڼ شمېر نړۍ والو کنفرانسونو کې ئې گډون کړی دی. د ۱۹۷۹ز کال

1 - British Council grant

2 - University of Durham, United Kingdom

3 - Mosgaard Institute Denmark

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: د لیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په څیر و لولئ

د اپریل په میاشت کې زنداني سو او په ۱۹۸۰ز کال کې له خپلې کورنۍ سره پاکستان ته لاړ. په ۱۹۸۰ز کال کې د افغانستان د ملي اسلامي محاذ د مهاجرو د کمیټې مشر. له ۱۹۸۲ تر ۱۹۸۵ز کال پورې د سید احمد گیلاني سلاکار. په پېښور کې د آزاد افغانستان د لیکوالانو «وفا»^[4] مدیر.

سید امان الدین امین

په ۱۹۳۱ز کال کې د کابل د اندرابیو کې په یوې سید کورنۍ کې زېږېدلی دی. په ۱۹۵۰ز کال کې د نجات له لیسې فارغ سوی دی. د ملي بانک د سکالرشیپ پر بنسټ جرمني ته لاړ. د گلپهار او پلخمرې د نساجي په فابریکو کې ئې کار وکړ. په ۱۹۸۰ز کال کې د نساجي د فابریکې رئیس. په ۱۹۸۲ز کال کې د خوراکي توکو او سپکو صنایعو د وزارت مرستیال وزیر. مورنۍ ژبه ئې دري ده. په ۱۹۸۵ز کال کې د وزیرانو د شوری مرستیال رئیس. د مشورتي اقتصادي شوری غړی. د گوند غړی نه دی.

محمد شریف امیني

په ۱۹۲۷ز کال کې په خوگیانیو کې زېږېدلی دی. د محمد امین زوی. په ۱۹۵۰ز کال کې ئې د کابل پوهنتون د حقوقو او سیاسي علومو له پوهنځي څخه لیسانس تر لاسه کړی دی، په ۱۹۶۷ز کال کې ئې د امریکا د متحده ایالاتو د سویلي کالیفورنیا له پوهنتون څخه په اداره عامه کې ماسټري تر لاسه کړې ده. د پینخلسو کالو لپاره د ولایتونو والي وو. د کورنیو چارو د وزارت د احصائیې د ریاست عمومي رئیس. د کورنیو چارو د وزارت د ملکي خدماتو د زېږېدنو، ودونو او د مړینو د ثبت^[5] د ریاست مشر. د څو بېلابېلو اټرونو مؤلف. مورنۍ ژبه ئې پښتو ده.

محمد صدیق امیني

د غوايي له پاڅون وروسته د «غوراش»^[6] محرر چې یوه تورکمني خپرونه ده.

ډاکټر امین الدین

په بدخشان کې زېږېدلی دی. لومړنۍ زده کړې ئې په بدخشان کې تر لاسه کړي دي بیا د کابل د کرنې له لیسې څخه او د کابل پوهنتون د کرنې له پوهنځي څخه د لیسانس په درجې فارغ سوی دی. خپله دکتورا ئې له شوروي اتحاد څخه تر لاسه کړې ده. د کابل پوهنتون د وترنري طب د پوهنځي استاد، مرستیال رئیس او رئیس.

محمد عثمان امیر

په ۱۹۰۲ز کال کې زېږېدلی دی. په ۱۹۲۰ز کال کې د باندنیو چارو وزارت کې شامل سوی دی. په ۱۹۲۱ز کال کې په هندوستان کې قنصل. په ۱۹۲۳ز کال کې د کود، پروتوکول او د ویزی د څانگې مدیر. په ۱۹۲۷ز کال کې په بمبئي کې قنصل. په ۱۹۳۰ز کال کې په تهران کې قنصل. په ۱۹۳۶ز کال کې د کابل ښاروالۍ منتخب ښاروال. په ۱۹۴۸ز کال کې په روم کې افغان وزیرمختار. له ۱۹۵۲ تر ۱۹۵۶ز کال پورې د باندنیو چارو د وزارت مرستیال وزیر. په ۱۹۵۷ز کال کې په ایران کې افغان سفیر.

⁴ - Writer Union of Free Afghanistan (WUFA)

⁵ - Civil Registration in the Ministry of Interior

⁶ Ghorrash

صفر علي امنی

د جمعہ زوی، جمعہ د امیر محمود زوی، په ۱۹۱۱ز کال کې په هرات کې زېږېدلی دی. خصوصي زده کړې ئې کړي او تر اتم ټولګي پورې ئې رسمي زده کړې کړي دي. له کورنۍ جګړې وروسته کابل ته ولېږل سو او په ۱۹۳۳ز کال کې د کابل له دارالمعلمینو څخه فارغ سو. په هرات کې ښوونکی. د مجلات بلدیې رسمي لیکوال. تر ۱۹۳۹ز کال پورې د مجلات هرات مدیر. د «ډیپوي تعاوني» مأمور او د هرات او جنگلک د امنیت د مدیریت مأمور.

اناهیتا راتب زاد : وګورئ : اناهیتا راتب زاد

نور بیا

ډاکټر محمد انس

د امیر دوست محمد خان له اعقابو څخه د محمد بونس زوی...

[قدرمنو لوستونکو! د بناعلي رحمت آریا د آرشیف: لینک](#)

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ